



## Uitfasering services en diensten Ruimtelijkeplannen.nl en alternatieven vanuit DSO-LV

### Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
Veranderende wetgeving; veranderende standaarden; veranderende services .....	3
Wro   RO-standaarden   Ruimtelijkeplannen.nl .....	3
Omgevingswet   STOP/TPOD   DSO-LV .....	3
Overgangsrecht.....	4
Hybride informatievoorziening .....	5
Faciliteiten DSO-LV .....	5
Ruimtelijkeplannen.nl incompleet per 01-01-2024 .....	6
Open Stelsel voor Derden (OSvD) .....	7
Vragen.....	7

## Inleiding

De inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 is een feit. De Wet ruimtelijke ordening (Wro) is daarmee - samen met veel andere wetten - opgegaan in de Omgevingswet. De functie van de Landelijke Voorziening Ruimtelijkeplannen.nl is hierdoor ook overgenomen door de Landelijke Voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet.

De betrokkenen die deze landelijke voorzieningen ondersteunen constateren dat er veel vragen zijn in het werkveld, zowel bij professionals als bij gebruikers die minder ingevoerd zijn. Vragen als 'Wat verandert er nu allemaal?', 'Waarom worden bepaalde keuzes gemaakt?', 'Wat is de tijdsplanning voor de veranderingen?' komen daarbij veelvuldig voorbij.

Het is logisch dat hiervoor veel toelichting wordt gevraagd, immers de veranderingen spelen zich af in een complex speelveld. Het speelveld vraagt veel kennis om het geheel te overzien, te begrijpen en er zijn veel afkortingen en termen met vakjargon.

Om gebruikers van de diverse services en diensten zo goed mogelijk te ondersteunen wordt in dit document veel relevante informatie in beknopte vorm op een rijtje gezet.

## Veranderende wetgeving; veranderende standaarden; veranderende services

### Wro | RO-standaarden | Ruimtelijkeplannen.nl

Tot 01-01-2024 kwam regelgeving over de fysieke leefomgeving voornamelijk tot stand onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Onder de Wro stelden bevoegd gezagen - Rijk, provincies en gemeenten - ruimtelijke plannen op (waaronder bestemmingsplannen, structuurvisies, etc.) conform de RO-standaarden en publiceerden die via de Landelijke Voorziening Ruimtelijkeplannen.nl (RPnI). Onderdeel van deze RO-standaarden is het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening (IMRO), waarmee ruimtelijke plannen worden gemodelleerd.

RPnI voorziet in een website met bijbehorende viewer en in afnemersservices (WFS en WMS). Deze afnemersservices stelt professionals in staat om deze gegevens te gebruiken in hun eigen (geo)informatiesystemen.

Voor de Europese INSPIRE verplichting worden Wro ruimtelijke plannen zowel *as-is* als *geharmoniseerd* ontsloten door PDOK. De ontsluiting vindt plaats als viewservice (WMS) en downloadservice (ATOM feed).

### Omgevingswet | STOP/TPOD | DSO-LV

Op 01-01-2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De Omgevingswet bundelt 26 wetten - waaronder de Wet ruimtelijke ordening - tot één wet voor regelgeving en beleidsvorming in de fysieke leefomgeving. Onder de Omgevingswet stellen bevoegd gezagen - naast Rijk, provincies en gemeenten óók waterschappen - Omgevingsdocumenten op en publiceren die via de Landelijke Voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO-LV). Deze Omgevingsdocumenten zijn opgesteld conform de STOP/TPOD-standaard. Onderdeel van de TPOD-standaard is het Informatiemodel Omgevingswet (IMOW), waarmee Omgevingsdocumenten worden gemodelleerd en geannoteerd.

De DSO-LV voorziet in een Omgevingsloket met daarin de volgende functionaliteiten:

- vergunningscheck;
- aanvragen van vergunningen;
- inzien van juridische regelgeving en beleid via de viewer Regels op de kaart.

STOP/TPOD | IMOW zijn wezenlijk anders van opzet dan de RO-standaarden | IMRO en kunnen daardoor niet 1:1 vergeleken of samengevoegd worden.

Per 01-01-2024 hebben alle gemeenten een Omgevingsplan waarin minimaal de bruidsschatregels conform STOP/TPOD zijn opgenomen. Deze bruidsschatregels zijn voormalige Rijksregels over het gebruik van de fysieke leefomgeving. Deze regels zijn met de Omgevingswet gedecentraliseerd naar lagere overheden.

Waterschappen hebben eveneens een bruidsschat gekregen. Zij hebben deze regels bij inwerkingtreding van de Omgevingswet geïntegreerd in hun waterschapsverordening.

Voor bevoegde gezagen die voor hun bekendmakingsplicht nog geen gebruik kunnen of willen maken van omgevingsdocumenten gebaseerd op STOP/TPOD zijn tijdelijke alternatieve maatregelen (TAM) beschikbaar. Met deze tijdelijke maatregelen komen juridische regels tot stand onder de Omgevingswet, maar zijn gemodelleerd conform de RO-standaarden van de Wro. Deze TAM's zijn voor een beperkt aantal documenttypes toegestaan en worden aangemerkt als TAM-IMRO.

## Overgangsrecht

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) is opgegaan in de Omgevingswet. Alle Wro-procedures die tot 01-01-2024 in ontwerp gebracht zijn (aangevuld met TAM-procedures welke voor 2025 in ontwerp gebracht zijn), mogen onder de Wro worden afgehandeld. Bijvoorbeeld een ontwerp bestemmingsplan welke op 30-12-2023 in procedure is gebracht. Deze doorloopt de gehele procedure conform de Wro en is gemodelleerd conform de RO-standaarden.

Tevens is overgangsrecht ingesteld, op basis waarvan bevoegde gezagen - hoofdzakelijk gemeenten - tot 1 januari 2032 de tijd hebben om hun ruimtelijke plannen om te zetten naar omgevingsplannen. Dit resulteert er in dat gemeenten het omgevingsplan - inclusief bruidsschat - gefaseerd uitbreiden met regelgeving. Voor deze fasering hanteren zij verschillende routes en ambities. Voor de bestemmingsplannen geldt dat op het moment dat alle regelgeving uit een bestemmingsplan is geborgd in het omgevingsplan, het desbetreffende bestemmingsplan kan worden verwijderd uit de planvoorraad.

Voor het overgangsrecht biedt het omgevingsplan (STOP/TPOD) de mogelijkheid om een pons toe te passen. Deze pons kan toegepast worden om aan te geven dat bestemmingsplannen binnen het ponsgebied geen juridische werking meer hebben. Een raadpleegapplicatie, zoals viewer Regels op de kaart, kan deze pons toepassen om voor het overlappende gebied van pons met bestemmingsplan het bestemmingsplan niet meer te tonen in de applicatie.

## Hybride informatievoorziening

Als gevolg van het overgangsrecht is er tot 2032 sprake van een hybride situatie voor het omgevingsplan waarbij een combinatie van regelgeving conform Wro, TAM en de Omgevingswet aanwezig is en wordt ontsloten. Om de overzichtelijkheid, en daarmee gebruiksvriendelijkheid in de viewer van het Omgevingsloket, te vergroten is het advies om de gemeentelijke planvoorraad ruimtelijke plannen zo klein mogelijk te houden. Dat kan uitgevoerd worden door alle plannen die geen juridische werking meer hebben te verwijderen uit het manifest of als historisch plan aan te merken.

Vanaf 2032 moet alle relevante juridische omgevingsinformatie geborgd zijn in de omgevingsdocumenten inclusief gebruik van de STOP/TPOD-standaarden. De plannen die gebruik maken van IMRO, inclusief TAM-IMRO, blijven nog steeds aanwezig, bijvoorbeeld voor tijdreizen, maar hebben geen juridische betekenis meer.

## Faciliteiten DSO-LV

### Informatiehuis Ruimte (IHR)

IHR faciliteert de overbruggingsfunctie. Middels deze overbruggingsfunctie worden alle ruimtelijke plannen uit Ruimtelijkeplannen.nl, inclusief TAM-IMRO, verwerkt en beschikbaar gesteld aan de DSO-LV.

IHR past logica toe voor ondersteuning van de pons, welke onderdeel kan zijn van het omgevingsplan (STOP/TPOD). Tot slot wordt er andere relevante informatie toegevoegd zoals detectie van TAM-IMRO of mogelijkheden voor tijdreizen.

De overbruggingsfunctie is voor iedereen als REST-API beschikbaar ([Ruimtelijke plannen opvragen](#)). Deze API voldoet aan de DSO API - URI strategie.

### DSO-LV Ozon

Alle bevoegde gezagen publiceren hun omgevingsdocumenten, exclusief TAM-IMRO, waarna Ozon deze verwerkt en borgt dat deze beschikbaar worden gesteld aan de DSO-LV. Ozon maakt hiervoor gebruik van de Omgevingswetstandaarden en -modellering (STOP/TPOD | IMOW).

Wanneer een gemeente gebruik maakt van de pons dan is deze in desbetreffend omgevingsplan opgenomen en via Ozon beschikbaar.

Ozon ontsluit de omgevingsdocumenten met verschillende API's. Zie het [ontwikkelaarsportaal](#) voor een compleet overzicht. De [presenteren API](#) is vaak een goed vertrekpunt. Ook deze API's voldoen aan de DSO API - URI strategie.

### Omgevingsloket

In de viewer Regels op de kaart van het Omgevingsloket worden zowel omgevingsdocumenten (STOP/TPOD) als ruimtelijke plannen (IMRO, inclusief TAM-IMRO) ontsloten. De gebruiker kan hiermee in één oogopslag alle relevante informatie opvragen binnen het geldende juridische kader. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van bovenstaande API's. Waar mogelijk wordt ook de onderlinge samenhang geborgd, denk bijvoorbeeld aan het gebruik van de pons of tijdaspecten (volgordelijkheid en/of tijdreizen).

## Ruimtelijkeplannen.nl incompleet per 01-01-2024

RPnI beschikt alleen over plannen en gegevens die onder de Wro, inclusief TAM-IMRO, tot stand zijn gekomen en gemodelleerd conform IMRO. Dat geldt voor zowel de viewer als de afnemersservices (WFS en WMS). De viewer en afnemersservices van RPnI tonen géén omgevingsdocumenten die gepubliceerd zijn op basis van STOP/TPOD-standaarden. De aanwezige ruimtelijke plannen van de aangesloten bevoegde gezagen in RPnI (viewer en afnemersservices) zijn daardoor juridisch incompleet en mogelijk ook, geheel of gedeeltelijk, incorrect. Immers het is mogelijk dat een deel van de informatie uit de ruimtelijke plannen al is omgezet naar een omgevingsdocument. Ook van RPnI afgeleide datasets en services - zoals beschikbaar gesteld vanwege de Europese INSPIRE verplichting - zijn om die reden altijd incompleet en mogelijk incorrect.

Om gebruikers van RPnI te wijzen op de gewijzigde wetgeving is de website RPnI op diverse plaatsen voorzien van informatie over de nieuwe werkwijze. Dat geldt voor de [Roadmap Transitie](#), [FAQ Transitie](#) maar ook voor diverse banners en popups om gebruikers te informeren over de overgang naar de nieuwe wet en bijbehorende voorzieningen zoals het Omgevingsloket.

Als gevolg van bovenstaande feiten is bepaalde gebruikersfunctionaliteit in RPnI uitgefaseerd. Dat geldt bijvoorbeeld voor de vieweroptie om alle bestemmingsplankaarten te tonen of om alle plangrenzen te tonen.

De afnemersservices van RPnI (WFS en WMS) zijn vanaf 1 juli 2024 niet meer beschikbaar.

De afgeleide datasets en bijbehorende services vanwege de Europese INSPIRE verplichting blijven bestaan maar worden vanaf 1 juli 2024, conform INSPIRE-vereisten, ieder half jaar geactualiseerd.

## Open Stelsel voor Derden (OSvD)

Per 01-01-2024 verloopt *alle* informatievoorziening over regelgeving en beleid in de fysieke leefomgeving via de DSO-LV. Dat geldt voor:

- a) ruimtelijke plannen die tot 01-01-2024 onder de Wro in procedure zijn gebracht en gemodelleerd conform de RO-standaarden | IMRO;
- b) TAM-IMRO plannen die tot 01-01-2025 onder de Omgevingswet in procedure zijn gebracht en gemodelleerd conform de RO-standaarden | IMRO;
- c) omgevingsdocumenten die in procedure zijn gebracht onder de Omgevingswet en gemodelleerd conform STOP/TPOD | IMOW.

Wro ruimtelijke plannen (a) en TAM-IMRO plannen (b) worden ontsloten vanuit het Informatiehuis Ruimte (IHR) met de API [Ruimtelijke plannen opvragen](#).

Omgevingsdocumenten (c) worden ontsloten vanuit Ozon, primair met de API [Omgevingsdocumenten presenteren](#).

Gebruikers die het volledige beeld van alle juridisch geldende regels willen gebruiken moeten beide bovenstaande API's in onderlinge samenhang gebruiken.

## Vragen

Voor vragen over Ruimtelijkeplannen.nl of gebruik van het Omgevingsloket en DSO-LV kunnen gebruikers contact opnemen met [IPLO](#).

Het team Open Stelsel voor Derden (OSvD) van de Tactisch Beheer Organisatie (TBO) en de Operationele Beheer Organisaties (OBO's) ondersteunen afnemers bij het gebruik van de verschillende API's. Uitgangspunt daarbij is dat de beschikbaar gestelde functionele en technische documentatie op het ontwikkelaarsportaal daarvoor toereikend is.

Voor aanvullende ondersteuning - bijvoorbeeld in de vorm van een intakegesprek of workshop - kan contact worden opgenomen met het team Open Stelsel voor Derden via [dsolv.openstelsel@kadaster.nl](mailto:dsolv.openstelsel@kadaster.nl)